

Verklaringen op de Tefilla - 5

Atta Choneen

In feite is dit zowel de eerste van de tussen berachot als de afsluiting van de inleiding

Hier een overzicht van hoe de verschillende woorden in deze beracha door Nederlandse vertalers worden vertaald:

	Polak van Amerongen	Vredenburg Ricardo	Wagenaar	Dasberg
daat	verstand	kennis	v	v
bina	oordeel	begrip inzicht	begrip	begrip
dea	kennis	kennis	verstand	verstand
haskeel	schranderheid	inzicht oordeel	oordeel	inzicht

Atta choneen -U gunt de mens verstand en onderwijst de mens begrip..

Hier wordt nog niets gevraagd. Het is een opmerking, een feit dat benoemd wordt. G'd geeft ons verstand. En door dat verstand kunnen we zaken begrijpen en situaties inschatten. Dit is ook het moment om de hawdala van sjabbat in te voegen. Immers, zoals chazal (T.B. Eruvin 19A) zeggen: als er geen begrip is, vanwaar dan de hawdala? Wij begrijpen het verschil tussen kodesj en chol, tussen Sjabbat en doordeweek. En zo maken we hawdala.

Maar nadat we dat hebben vastgesteld, vragen we nu voor het eerst iets:
Choneéhoe - gun ons kennis, begrip en inzicht.

Maar we hadden toch net geconstateerd dat Hasjem verstand en begrip gunt, wat vragen we nu dan?

In dit verband passen de woorden van Rabbijn Chaim Soloweitschik ל"ט over de woorden (tehiliem 68:19) "Jij (Mosjé) ging naar boven (op de berg Sinai), je nam een buit, je nam geschenken voor de mens,..." Waarop Reb Chaim vraagt: Is de Tora nu een buit of iets wat je neemt of een geschenk? En hij antwoordt volgens een uitspraak van onze Chachamiem dat de stenen tafelen een twee kubussen waren van 6 handbreedtes. Twee hiervan waren in de handen van Hasjem, twee in de handen van Mosjé en twee tussen hen in.

De twee in de handen van Mosje zijn de 'buit'. De twee in de handen van Hasjem blijven 'geschenken. En de twee in het midden, zijn er voor ons om ze te nemen, לקח. zoals er staat כי לקח טוב נתתי לכם.

Eén deel van de Tora is de 'buit' - dat is er voor iedereen. Dat is de eerste zin van deze beracha. Deze kennis gunt Hasjem aan de mens. Door tora studie en concentratie bij het leren kunnen we een deel van de Tora krijgen dat Mosjé niet zomaar meekreeg. En er is dat deel wat altijd in de handen van Hasjem is gebleven en Hij alleen aan die mensen geeft, die dat verdienen.

Wij dawwenen niet voor het eerste en derde gedeelte. Maar wij vragen wel aan Hasjem ons te helpen bij het krijgen van het tweede gedeelte.